

Kadernota 2027

BIJLAGEN

Inhoud

Bijlage 1 Ravijn voorstellen	3
In de kadernota opgenomen voorstellen	3
Vervolgopdrachten.....	6
Overige voorstellen	9
Bijlage 2 Overzicht budgetoverhevelingen.....	12
Bijlage 3 Overzicht programma's en taakvelden.....	16

Bijlage 1 Ravijn voorstellen

In de kadernota opgenomen voorstellen

In de tabel hieronder is een samenvatting opgenomen van de voorstellen welke zijn verwerkt in het kader dat het vertrekpunt is voor de kadernota 2027.

Bedragen x € 1.000					
Onderwerp	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Dienstverlening	Leges begraafplaatsen	35	35	35	35
Subsidies en dorpen	Stichting Coöperatief Orvelte	5	10	10	10
Vastgoed	Vastgoed Westerbork	52	52	52	52
Vastgoed	Chill-In en Chillpoint	18	18	18	18
Recreatie en toerisme	Subsidie Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe	10	10	10	10
Recreatie en toerisme	Toeristenbelasting	200	200	200	200
Openbare ruimte	Afval Bladbakken	32	32	32	32
Openbare ruimte	Ongediertebestrijding	19	19	19	19
WMO	Ombuigingsmaatregelen WMO	850	1.875	1.875	1.875
Openbare ruimte	Open monumentendag	4	-	-	-
Onderwijs en kinderopvang	Vergoeding ruimte kinderopvang	50	100	100	100
Bibliotheken	Bibliotheken	27	27	27	27
Sport	Sportgala	6	6	6	6
	Afronding	1	-	1	1
Totaal		1.309	2.384	2.385	2.385

In totaal leiden de voorstellen tot een verbetering van het begrotingssaldo met € 1,3 miljoen in 2027 oplopend naar € 2,4 miljoen in 2030.

Toelichting op de voorstellen

Dienstverlening

Leges begraafplaatsen
We verhogen de kostendekkendheid van de leges begraafplaatsen. Belangrijk is wel dat de opbrengsten samenhangen met het aantal begrafenissen en bijzettingen. De verwachting is daarnaast dat de extra opbrengsten op langere termijn minder zullen worden door minder vraag naar begraven en bijzetten.

Subsidies en dorpen

Stichting Coöperatief Orvelte

De jaarlijkse subsidie aan stichting Coöperatief Orvelte is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De subsidie wordt in twee stappen afgebouwd. Dit betekent dat de stichting geleidelijk aan zelf op zoek moet naar andere inkomsten. De stichting ontvangt al inkomsten uit de parkeergelden voor Orvelte.

Vastgoed

Vastgoed Westerbork

Het gaat om het afstoten en/of verkopen van MFC Westerbork en Annie Londo. Dit heeft impact op o.a. de inloopvoorziening in het Annie Londo buurthuis. Tegelijkertijd biedt een eventuele overdracht van de MFC Westerbork aan het dorp kansen voor het bundelen van voorzieningen.

Chill-In en Chillpoint

De Jeugdsoos Chill-In heeft inmiddels een plek binnen Volta en Chillpoint heeft een plek binnen De Groene Borg. De kosten voor huisvesting zijn daardoor lager geworden.

Recreatie en toerisme

Subsidie Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe

In samenspraak met de Stichting Marketing en Promoties Midden-Drenthe is het mogelijk om 50% op het activiteitenbudget te bezuinigen. Dit leidt tot een besparing van € 10.000.

Toeristenbelasting

In Midden-Drenthe zijn er jaarlijks 800.000 toeristische overnachtingen. Uit CBS cijfers blijkt dat de belastingdruk voor toeristenbelasting lager is dan in andere vergelijkbare gemeenten. Een verhoging van 25 cent per overnachting kan € 200.000 aan extra inkomsten opleveren.

Openbare ruimte

Afval Bladbakken

Er worden geen bladbakken meer geplaatst in het najaar. Het plaatsen, legen en opruimen is erg arbeidsintensief. Stark kan deze werkzaamheden inmiddels niet meer uitvoeren. Daarom wordt deze taak extern belegd. Bladbakken zijn een service vanuit de gemeente en niet wettelijk verplicht. Het is mogelijk dat de inwoners de bladbakken gaan missen. Communicatie hierover is essentieel. Alternatieven voor bladafvalinzameling zullen bij inwoners bekend worden gemaakt.

Ongediertebestrijding

Er wordt niet meer preventief gespoten en gemonitord op de eikenprocessierups. In de praktijk betekent dit het stoppen met plaatsen en controleren van feromoonvallen. Hierdoor kan landschapsbeheer Drenthe de monitoring niet meer uitvoeren en moeten wij zelf aantonen dat we voldoen aan de zorgplicht t.b.v. de bescherming van de volksgezondheid. In de praktijk zijn we al met deze taken gestopt.

Open Monumentendag

Het evenement kan nog wel doorgang vinden. Vanuit de gemeente vindt er ook nog personele inzet plaats, maar er wordt geen promotiemateriaal beschikbaar gesteld. Er wordt daardoor mogelijk minder aandacht besteed aan het evenement.

WMO

Ombuigingsmaatregelen WMO

Midden-Drenthe volgt de door BDO voorgestelde ombuigingsmaatregelen WMO op. De belangrijkste maatregel is het herindiceren van de afgegeven indicaties voor onbepaalde tijd. Het herindiceren gebeurt op basis van het HHM-normenkader, dit zorgt voor een gelijke behandeling binnen onze gemeente. Werken met twee verschillende normenkaders is in strijd met de consistentie, transparantie en uitlegbaarheid van het geldende Wmo-beleid. Daarnaast kan door herindicatie ook tijdig worden bijgestuurd wanneer persoonlijke omstandigheden zijn veranderd.

De ontwikkeling van de wetgeving voor de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage is als PM-post meegenomen. Het toepassen van de maatregelen zorgt voor een nieuwe realiteit voor de gebruikers van WMO-voorzieningen. De herindicatie kan veranderingen voor mensen met zich meebrengen. Dit nemen we mee in de gesprekken met inwoners.

Onderwijs en kinderopvang

Vergoeding ruimtes kinderopvang

Er wordt een marktconforme vergoeding gevraagd voor de huur van onderwijsruimte voor kinderopvang (commerciële activiteit).

Bibliotheken

Bibliotheken

Het activiteitenpakket Leven Lang Ontwikkelen en de Verhalenbrink stopt. De impact voor de inwoners is relatief beperkt en het bibliotheekwerk blijft op alle locaties overeind. Daarnaast blijven we inzetten op taalontwikkeling en leesplezier voor kinderen.

Vervolgopdrachten

Er wordt ook nog steeds gewerkt aan een aantal vervolgopdrachten.

1. Organisatie

Er wordt een taakstelling op personeel van 1,6 miljoen in 2030 voorgesteld. Met de begroting 2026 is al € 61.039,00 op personeel bezuinigd. Voor 2027 tot en met 2029 gaat het om bedragen van € 380.000 tot € 1.100.000. De taakstelling is gebaseerd op natuurlijke uitstroom van personeel. We verwachten de taakstelling te behalen door: te stoppen met taken en werkzaamheden (voortkomend uit de Ravijnvoorstellen), het optimaliseren van onze bedrijfsvoering en processen, de inzet van AI, regionale samenwerking en outsourcing van taken. We gaan uit van het principe formatie volgt taken. Dit betekent dat de formatie wordt bepaald op basis van de taken die uitgevoerd moeten worden. Verwerking vindt plaats nadat de taakstelling is behaald. De bezuiniging kan alleen worden ingeboekt op het moment dat taken en werkzaamheden ook daadwerkelijk zijn teruggebracht. Deze vervolgopdracht is wel afgerond, maar kan om hiervoor genoemde reden nog niet ingeboekt worden.

2. Openbare ruimte

Eind december is een concept toekomstvisie Strategisch Beheer Openbare Ruimte opgeleverd. In grote lijnen gaat het om het toewerken naar een regie-gestuurde en planmatige organisatie, het ontwikkelen van een centraal dataplatform, het versterken van digitale en regie-vaardigheden, het instellen van gebiedsgerichte teams en het door ontwikkelen van coördinatoren naar regisseurs openbare ruimte. Het rapport wordt de komende weken ambtelijk aangescherpt.

3. Zwembaden

Smilde

In de visie op zwembaden is een eerste beeld gegeven van de (financiële) staat van onze zwembaden. Het exploitatietekort voor het zwembad in Smilde bedraagt € 674.856. Voorgesteld wordt om bij afstoting de helft van het bedrag te reserveren om een eventueel exploitatietekort op te kunnen vangen en een bijdrage te kunnen leveren aan toekomstige investeringen. Dat betekent dat er circa € 335.000 overblijft voor de dekking van de tekorten.

De raad heeft met moties in november het college opdracht gegeven om sluiting en alternatieven voor het zwembad in Smilde te onderzoeken. Het onderzoek is inmiddels opgeleverd. De werkgroep werkt op dit moment aan een voorstel voor alternatieven. Na oplevering van een concreet onderbouwd voorstel vanuit de werkgroep kan definitieve besluitvorming plaatsvinden.

Westerbork

Het onderzoek voor het zwembad in Westerbork zal opvolgend aan het onderzoek Smilde plaatsvinden. In de visie op zwembaden is al wel een eerste beeld gegeven van de (financiële) staat van onze zwembaden. Het exploitatietekort voor Westerbork bedraagt € 332.398. Voorgesteld wordt om bij afstoting een reservering van € 200.000 te maken om een eventueel exploitatietekort op te kunnen vangen en een bijdrage te kunnen leveren aan toekomstige investeringen. Dat betekent dat er circa € 130.000 overblijft voor de dekking van de tekorten.

4. Buitensportaccommodaties

Voorgesteld wordt om de bijdrage in exploitatiekosten van buitensportaccommodaties te harmoniseren met omliggende gemeenten en overige buitensporten in Midden-Drenthe. Dit is in lijn met het in 2017 vastgestelde beleid op de huur en exploitatie van de buitensportaccommodaties, dat erop gericht is om zelfbeheer te stimuleren en te faciliteren. Daarom wordt voorgesteld om te stoppen met de gemeentelijke bijdrage in de huidige vorm voor de exploitatie en onderhoud van buitensportaccommodaties. Voor een deel van de verenigingen betekent dit dat ze een grotere opgave krijgen in het beheer van de buitensportaccommodaties. Voor leden van de verenigingen betekent dit mogelijk een hogere contributie. We zijn in gesprek met de sportverenigingen over wat deze maatregel voor hen betekent en waar de knelpunten zitten. Zodat we gezamenlijk kunnen kijken naar oplossingen. De harmonisatie van de tarieven is ook in 2025 aangekondigd en besproken met de verenigingen. De gesprekken met de verenigingen lopen op dit moment nog. Onderdeel van de gesprekken is de mogelijkheid tot het instellen van een fonds waaruit subsidies voor groot onderhoud bekostigd kunnen worden. De verwachte besparing ligt tussen de € 50.000 en € 150.000.

5. Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe

In overleg met de Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe zijn we gekomen tot een realistische besparing van € 10.000. In overleg met de Stichting wordt gekeken naar andere inkomstenbronnen om een grotere besparing te realiseren.

6. Subsidies en dorpen

Een werkgroep is aan de slag gegaan met de herijking van het subsidie instrument. De Algemene Subsidieverordening is aangepast en wordt binnenkort aan de raad voorgelegd. Gelijktijdig wordt er gewerkt aan nieuwe subsidieregelingen.

7. Realistisch begroten

Vanuit Team Financiën en Control wordt gewerkt aan een meerjaren investeringsprogramma en het op orde brengen van de P&C-cyclus. Realistisch begroten is een doorlopende opdracht. Er moet altijd kritisch worden gekeken naar de budgetten.

8. Leges

In het Ravijnvoorstel 2025 is aangekondigd dat we in 2026 de kostendekkendheid van de leges opnieuw willen onderzoeken. We vermoeden dat meer kosten die we maken gedekt kunnen worden vanuit de leges die we heffen. Dit zal een verhoging van de inkomsten opleveren. Bijvoorbeeld de kosten voor VTH-applicaties en DSO kosten. Er wordt nog gewerkt aan deze vervolgoopdracht. Dit zal een vervolg krijgen in een nieuwe legesverordening later dit jaar.

9. Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe

In het raadsvoorstel Ravijn 2025 is een bezuiniging op de basissubsidie voor de Stichting Welzijnswerk van € 325.000 meegenomen. Het afgelopen jaar is druk gewerkt aan hervorming van de jeugdhulp. In dit traject zijn afspraken gemaakt tussen Welzijnswerk en de gemeente over het herinvesteren van de bezuiniging op jeugdwerk. Deze afspraken zijn vastgelegd in de visie jeugd. Er wordt onderzocht of het mogelijk is om alsnog een taakstelling voor bezuiniging mee te geven aan Stichting Welzijnswerk. Te denken valt o.a. aan de kosten voor overhead (bijv. bestuurlijke fusie) en gebouwenbeheer.

10. Vastgoed

Binnen het programma Ravijn is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van verkoop of afstoting van gemeentelijk vastgoed. Op termijn kan dit tot een besparing van circa € 1.000.000 leiden.

Overige voorstellen

Onderstaand is een overzicht van de bezuinigingsvoorstellen die zijn ingediend door de organisatie, waarvan het college voorstelt deze niet door te voeren. Een aantal van deze voorstellen waren ook in het eerdere ravijnvoorstel van 2025 al opgenomen onder overige voorstellen.

Onderwerp	Bedrag		Korte toelichting
	2027	2028	
Stagiaires	€ 5.000	€ 5.000	Er kan gekozen worden om te besparen op het budget voor het inzetten van stagiaires. Voorgesteld wordt om dit niet te doen. Stagiaires kunnen de werkdruk verminderen. Daarnaast is het aanbieden van stages een goede manier om nieuwe werknemers te binden aan de organisatie.
Additionele taak GGD inzet jeugdverpleegkundige in sociale teams	€ 97.778	€ 97.778	Door deel te nemen aan de jeugdteams heeft de jeugdverpleegkundige een belangrijke signalerende rol waardoor tijdig ingegrepen kan worden. Deze taak is niet wettelijk verplicht en wordt als additionele taak weggezet bij de GGD. Echter, is dit een belangrijke preventieve voorziening in het kader van de hervormingsagenda jeugd. Zonder deze preventieve voorziening kan de besparing op het jeugddomein mogelijk niet gehaald worden.
Additionele taak GGD verzorg	€ 17.722	€ 17.722	Bij verzorg worden zwangeren in een kwetsbare positie ondersteunt tijdens de zwangerschap en bij de opvoeding. Dit is niet wettelijk verplicht en wordt als additionele taak weggezet bij de GGD. Echter is dit een belangrijke preventieve voorziening in het kader van de hervormingsagenda jeugd. Zonder deze preventieve voorziening kan de besparing op het jeugddomein mogelijk niet gehaald worden.
Additionele taak GGD preventieve logopedie	€ 68.607	€ 68.607	Preventieve logopedie wordt als additionele taak belegd bij de GGD. Dit is niet wettelijk verplicht. Echter is dit een belangrijke preventieve voorziening in het kader van de hervormingsagenda jeugd. Zonder deze preventieve voorziening kan de besparing op het jeugddomein mogelijk niet gehaald worden.
Additionele taak GGD VVE	€ 30.210	€ 30.210	De GGD zorgt voor een actievere toeleiding van peuters met een VVE-indicatie naar een VVE-aanbieder. Deze taak is niet wettelijk verplicht en wordt als additionele taak weggezet bij de GGD. Echter is dit een belangrijke preventieve voorziening in het kader van de hervormingsagenda jeugd. Zonder deze preventieve voorziening kan de besparing op het jeugddomein mogelijk niet gehaald worden.

Onderwerp	Bedrag		Korte toelichting
	2027	2028	
Bijdrage GGD			De taken die de GGD voor ons uitvoert zijn wettelijk verplicht en vastgelegd in de Wet publieke gezondheid. Besparing is daardoor niet mogelijk.
VRD			De taken die de VRD voor ons uitvoert zijn wettelijk verplicht en vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Een besparing is daardoor niet mogelijk.
OD Drenthe			De taken die de Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe) voor ons uitvoert zijn wettelijk verplicht en vastgelegd in het Omgevingsbesluit.
Publiek vervoer			Publiek vervoer is slechts een uitvoeringsorganisatie. Zij voeren onder andere de aanbestedingstrajecten uit in Groningen en Drenthe. Deze uitvoering op ons nemen als gemeente leidt tot hogere kosten dan de uitbesteding aan Publiek Vervoer. Daarnaast verliezen we dan het schaalvoordeel van aanbesteden binnen een groter perceel.
Stark			Stark voert voor onder andere onze gemeente de Wet sociale werkvoorziening uit, dit is een wettelijke verplichting.
Toiletgebouw Hoogersmilde	€ 700	€ 700	Het toiletgebouw in Hoogersmilde is een belangrijke voorziening voor de varende toerist. Daarom wordt geadviseerd deze in stand te laten. Daarnaast wachten we op de visie van het recreatieschap.
Spelen	€ 5.000	€ 12.300	Uit dit budget wordt een bijdrage geleverd aan de speeltuin- en buurtverenigingen voor het onderhoud van speeltuinen en organiseren van kinderactiviteiten. Wanneer deze bijdrage niet meer wordt geleverd komt het onderhoud bij de gemeente zelf te liggen.
Duurzaamheid, natuur en milieueducatie		€ 26.042	IVN Drenthe voert de educatie voor ons uit. Het contract met IVN loopt in ieder geval tot en met 2027. Besparingen op educatie betekent minder voorlichting over biodiversiteit, klimaatadaptatie en andere duurzaamheidsonderwerpen. Dit heeft tot gevolg dat er minder bewustwording is voor deze thema's.
Onderwijsmonitor	€ 9.000	€ 9.000	Wanneer we stoppen met de Onderwijsmonitor hebben we geen beschikking meer over gegevens die relevant zijn voor het vormen van nieuw beleid. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt in VDG verband over de Onderwijsmonitor. Zouden we stoppen met de monitor dan stappen we uit de gezamenlijke VDG-afspraken.

Onderwerp	Bedrag		Korte toelichting
	2027	2028	
Wet Kinderopvang (WKO) en Sociaal Medische Indicatie (SMI)	€ 29.500	€ 29.500	Wanneer er bespaard zou worden op de gemeentelijke uitvoering van de WKO en SMI kunnen minder gezinnen aanspraak maken op de regeling om het uurtarief van de kinderopvang vergoed te krijgen vanwege een laag inkomen of een sociale of medische situatie waardoor ouders niet kunnen werken.
Participatie- en minimabeleid			Binnen het participatie- en minimabeleid kan op verschillende onderwerpen bezuinigd worden (o.a. sociaal raadvrouw, armoedebelief, bijdrage Humanitas, collectieve ziektekostenverzekering, kindpakket, voedselbank). Echter wordt voorgesteld om dit niet te doen vanwege het vastgestelde Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak (gemeenteraad december 2024).
Bibliotheken	€ 39.813	€ 39.813	Bij de voorstellen is een besparing opgenomen voor het bibliotheek werk. Het oorspronkelijke voorstel bevatte ook de afschaling van het bibliotheek werk in Smilde en Westerbork, dat betekent dat zij minder open zijn en er minder activiteiten worden georganiseerd. Voorgesteld wordt om in het kader van het uitgangspunt van een sociale gemeente deze vestigingen niet af te schalen.
Zorg- en veiligheidshuis	€ 1.040	€ 1.040	Dit bedrag wordt ingezet voor het aanstellen van een procesregisseur.
Lokaal volksgezondheidsbeleid	€ 5.000	€ 5.000	Deze bezuiniging heeft een directe impact op de lokale volksgezondheid en daarmee op het uitgangspunt van de sociale gemeente.
Onderhoud AED's dorps- en buurthuizen	€ 5.800	€ 5.800	Deze bezuiniging heeft een directe impact op de lokale volksgezondheid en daarmee op het uitgangspunt van de sociale gemeente.
Vrijdagsluiting gemeentehuis	€ 23.500	€ 23.500	Dit is tijdelijke maatregel, die na renovatie gemeentehuis weer gewijzigd moet worden i.v.m. andere partijen in gemeentehuis
Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe	€ 130.000	€ 130.000	De Stichting is geen verplichte GR. Er wordt al een bezuiniging opgenomen en verdere besparingen worden onderzocht.
Precariobelasting			De inkomsten van precariobelasting wegen niet op tegen de kosten. Het innen van de belasting en de handhaving hierop vergt veel extra ambtelijke capaciteit.

Bijlage 2 Overzicht budgetoverhevelingen

Fcl	Omschrijving Fcl	Ecl	Van 2023 naar 2024	Van 2024 naar 2025	Van 2025 naar 2026	Toelichting bij overheveling naar 2026
81000	Raad en Raadscommissies	34519	23.862	74.000	60.000	In afstemming met FVO inzet voor nieuwe raadsperiode
Totaal 81000			23.862	74.000	60.000	
81010	Ondersteuning Raad en Raadscommissies	34000		108.060		
		34552		6.000	6.132	Kosten rekenkamer onderzoeken
Totaal 81010			-	114.060	6.132	
82000	Burgemeester en college van B&W	34000	7.062			
Totaal 82000			7.062	-	-	
82030	Bestuursondersteuning	34658	1.000.000	472.080	972.080	Voor opvang ziek en piek.
		34705	720.000	420.000	420.000	Voor vitaliteitsbeleid
Totaal 82030			1.720.000	892.080	1.392.080	
82075	Overhead	80000		125.000		
		80050	332.000	140.000		
		80090	141.419	41.500		
Totaal 82075			473.419	306.500	-	
82080	Accommodatiebeleid	33283	60.078	32.500	62.578	Herstel schade Groen Borg
		34639	47.057	46.893	46.893	Onderzoek gebouwenbeleid
		34687			30.000	Verduurzaming aula's
		34725	24.786	24.786	24.786	Actualisatie IHP/IAB
		34776		138.982	229.548	Bijdrage verduurzaming dorpshuizen
		34777		200.000	200.000	Nieuwbouw dorpshuis Spier (bijdrage in bouw in 2026)
		42082	244.749			
Totaal 82080			376.670	443.161	593.805	
82085	Tijdelijke huisv. IKC de Bosvlinder	34352			250.000	Tijdelijke huisvesting, sloop etc voor de Bosvlinder
Totaal 82085			-	-	250.000	
82110	Algemene baten en lasten	9		300.000		
Totaal 82110			-	300.000	-	
84536	Automatisering Algemeen	34686	25.000			
Totaal 84536			25.000	-	-	
84537	Informatisering Fysiek Domein	34686	12.500			
Totaal 84537			12.500	-	-	
84538	Informatisering Sociaal Domein	34686	105.000			
Totaal 84538			105.000	-	-	
84539	Informatisering Dienstverlening	34686	37.500			
Totaal 84539			37.500	-	-	
84540	Informatisering Bedrijfsvoering	34599			40.000	Bestedingsplan nieuw beleid
Totaal 84540			-	-	40.000	
84541	Informatisering organisatiebreed VERVALLEN 2024***	34599	36.000			
Totaal 84541			36.000	-	-	
84550	Projecten ICT	34686		445.000		
Totaal 84550			-	445.000	-	

Fcl	Omschrijving Fcl	Ecl	Van 2023 naar 2024	Van 2024 naar 2025	Van 2025 naar 2026	Toelichting bij overheveling naar 2026
84560	Public relations	34670	19.250			
		35102	17.145			
Totaal 84560			36.395	-	-	
85405	Klein dorpenbeleid	42216		30.000		
Totaal 85405			-	30.000	-	
86350	Gemeentelijk onderwijskansenbeleid (GOKB)	41135			14.833	Provinciale subsidie HOS Villa Volta
Totaal 86350			-	-	14.833	
86462	Nieuwkomers	34618	458.000			
Totaal 86462			458.000	-	-	
86463	Opvang Oekraïners niet toe te wijzen aan locatie	34230	99.146			
Totaal 86463			99.146	-	-	
86464	Arbeidsparticipatie	34635	88.828			
Totaal 86464			88.828	-	-	
86465	Sociaal-cultureel werk	43807	20.000			
Totaal 86465			20.000	-	-	
86476	Jeugd- en jongerenwerk	34664	170.834			
Totaal 86476			170.834	-	-	
86488	Basisgezondheidszorg	30157	75.000			
		42361	175.000	24.668	97.968	Beleid bewegen, leefstijl en gezondheid 2024-2027
Totaal 86488			250.000	24.668	97.968	
86490	Jeugdgezondheidszorg, maatwerkdeel	34694	55.000			
Totaal 86490			55.000	-	-	
86569	Minima/schuldhelpverlening	34000	54.164			
		34743		18.398		
		34956	141.784			
Totaal 86569			195.948	18.398	-	
86573	Actieplan armoedeaanpak 2024-2028	33290			27.000	Jongeren perspectiefplan
		33291			54.515	Sociaal raadsliedenwerk
		33293			63.000	Kansen voor kinderen en actieplan armoede
Totaal 86573			-	-	144.515	
86597	Zorg/Wmo begeleiding	33284	10.687			
		33287	940.000			
		34000	35.000			
		34634	172.135			
		34675	1.900.000			
		34729		990.562	1.089.575	Programma sociaal domein
Totaal 86597			3.057.822	990.562	1.089.575	
86602	Sportzaken algemeen	34000	11.794			
		34656	75.464			
Totaal 86602			87.258	-	-	
86612	Gemeentelijke zwembaden	80050		15.000		
Totaal 86612			-	15.000	-	

Fcl	Omschrijving Fcl	Ecl	Van 2023 naar 2024	Van 2024 naar 2025	Van 2025 naar 2026	Toelichting bij overheveling naar 2026
86755	Sporthal de Smeltehal Smilde Boerenlaan 7	34000	12.750			
Totaal 86755			12.750	-	-	
86760	Sporthal Borkerkoel Westerbork Oude Beilerw 27	34000	5.000			
Totaal 86760			5.000	-	-	
86850	Openluchtwembad Boskamp Beilerstr 13c Wbork	34000		29.500		
Totaal 86850			-	29.500	-	
87025	Agrarische aangelegenheden	34255	20.908			
		34266	1.567	80.316	201.228	Landelijke beeindigingsgelingen Lbv
Totaal 87025			22.475	80.316	201.228	
87045	Kerntaken recreatie en toerisme	34258	4.606	3.000		
Totaal 87045			4.606	3.000	-	
87065	Alg. ruimtelijk ordeningsbeleid	34728		50.000	50.000	Procesaanpak leefbaar buitengebied
Totaal 87065			-	50.000	50.000	
87066	Omgevingswet	34000	600.000	355.000	588.000	Opstellen omgevingsplannen
Totaal 87066			600.000	355.000	588.000	
87075	Volkshuisvestingsbeleid	34209	40.330	40.330	25.000	Uitvoering woningmarktonderzoek en opstellen volkshuisvestingsprogramma
		34720	6.368			
Totaal 87075			46.698	40.330	25.000	
87081	Programma Wonen	33054	356.742	300.000	300.000	Inhuur externen voor woningbouwprojecten
Totaal 87081			356.742	300.000	300.000	
87082	Brede dorps-, plattelands- en leefbaarheidsact.	34665	19.243	2.633		
		34720	50.000	56.368	56.368	Masterplan Orvelte
Totaal 87082			69.243	59.001	56.368	
87085	Woonwagenzaken	34269	41.644	10.000		
Totaal 87085			41.644	10.000	-	
87110	Duurzaamheid	33121	852.836	268.245	67.089	Aanpak energiearmode
		33122	173.299	163.161	75.048	Duurzaamheid: verkennen warmtenet. SPUK bijdrage
		33123	414.407			
		34000	52.558	52.558	22.558	Subsidieregeling energiecoöperaties.
		34684	44.178	19.894		
Totaal 87110			1.537.278	503.858	164.695	
87156	Integrale toezicht en handhaving	34000	58.380	38.228	38.228	Integraal toezicht en handhaving kantoorgebouwen
		34269	10.334			
		34296		50.000	50.000	Extra controles vakantieparken
		34773	20.000	20.000	20.000	inhuur toezicht en ondersteuning om WKB taken verder te implementeren binnen ons team
Totaal 87156			88.714	108.228	108.228	
87200	Woningen/gebouwen - Algemeen	35203		21.415		
		35204		25.000	21.109	Project NEN 3140 keuringen
		35205		1.800		
		35206		15.000	15.000	Uitvoering integraal veiligheidsplan
Totaal 87200			-	63.215	36.109	
87231	MFA de Spil Bovensmilde Floralaan 2	33288		153.000	256.000	Gemeentelijke bijdrage in bouwkosten, start bouw 2026
Totaal 87231			-	153.000	256.000	

Fcl	Omschrijving Fcl	Ecl	Van 2023 naar 2024	Van 2024 naar 2025	Van 2025 naar 2026	Toelichting bij overheveling naar 2026
87244	Omloop 4 Beilen	31101		40.000		
		31105		10.000		
		34000		27.500		
		34325		1.000		
		34330		7.500		
		34335		2.500		
		34340		2.000		
		34341		1.000		
Totaal 87244			-	91.500	-	
87412	Visie 't Stroomdal	34000		500.000	145.500	Sloop GA de Ridder (Stroomdal)
Totaal 87412			-	500.000	145.500	
87510	Onderhoudstaken natuur / landschap / bossen	34730	100.000	60.000	40.000	Leaderproject
Totaal 87510			100.000	60.000	40.000	
87750	Ongediertebestrijding	34382	15.000			
Totaal 87750			15.000	-	-	
88015	Kerntaken verkeer en vervoer	34673	41.635			
		34681		17.500		
		34723	500.000	500.000	425.000	Integraal verkeersplan Suermondsweg (krediet??)
		34724	30.000	22.125		
		42004		200.000	200.000	Norgerbrug, bijdrage aan Provincie
Totaal 88015			571.635	739.625	625.000	
88017	Voetpadenplan Smilde	34723	86.867			
Totaal 88017			86.867	-	-	
88040	Kerntaken groenvoorzieningen	34731	10.000			
Totaal 88040			10.000	-	-	
88060	Kerntaken water	34638	35.655			
Totaal 88060			35.655	-	-	
88066	Vitale vakantieparken	33000	12.000			
		34000		169.745	370.000	Vitale vakantieparken
Totaal 88066			12.000	169.745	370.000	
88540	Dienstverlening	34000			75.000	Uitvoeren projecten uitvoeringsplan dienstverlening 25-27
Totaal 88540			-	-	75.000	
88550	Politie / Openbare orde en veiligheid	34000		4.770		
		42060		15.000	26.288	Integraal veiligheidsbeleid
Totaal 88550			-	19.770	26.288	
Eindtotaal			10.952.551	6.989.517	6.756.324	

Bijlage 3 Overzicht programma's en taakvelden

Voorstellen autonoom, toezeggingen, budgettair neutraal en nieuw beleid

Programma	Baten / lasten	Nr TV	Taakveld	Soort (autonoom of nieuw)	VJN 2026	2027	2028	2029	2030	
Bestuur en dienstverlening	Baten	0.2	Burgerzaken	Budget neutraal	0	-150	-150	0	0	
		Totaal 0.2				0	-150	-150	0	0
	Totaal Baten					0	-150	-150	0	0
	Lasten	0.1	Bestuur	Autonoom	0	256	256	256	256	
				Nieuw	0	260	260	260	2	
		Totaal 0.1				0	516	516	516	258
		0.2	Burgerzaken	Budget neutraal	0	150	150	0	0	
				Totaal 0.2				0	150	150
		0.4	Overhead	Autonoom	0	41	0	0	0	
				Nieuw	15	522	476	480	485	
				Toezegging	100	0	0	0	0	
		Totaal 0.4				115	563	476	480	485
		4.2	Onderwijshuisvesting	Autonoom	0	0	42	42	42	
		Totaal 4.2				0	0	42	42	42
		Totaal Lasten					115	1.229	1.184	1.038
	Reserve	0.10	Mutaties reserves	Nieuw	0	-40	0	0	0	
				Totaal 0.10				0	-40	0
	Totaal Reserve					0	-40	0	0	0
	Totaal Bestuur en dienstverlening					115	1.039	1.034	1.038	784
	Ruimte en wonen	Baten	0.4	Overhead	Autonoom	-603	-22	-44	-45	-46
Budget neutraal					-52	-5	-5	-5	-5	
Totaal 0.4					-655	-27	-50	-51	-51	
2.1		Verkeer en vervoer	Autonoom	-120	0	0	0	0		
			Totaal 2.1				-120	0	0	0
5.2		Sportaccommodaties	Toezegging	0	0	0	0	0		
			Totaal 5.2				0	0	0	0
7.2		Riolering	Toezegging	0	-39	-39	-39	-39		
			Totaal 7.2				0	-39	-39	-39
8.3		Wonen en bouwen	Autonoom	-40	-41	-43	-44	-46		
			Totaal 8.3				-40	-41	-43	-44
Totaal Baten					-815	-107	-131	-134	-136	
Lasten		0.4	Overhead	Autonoom	410	75	100	102	57	
				Budget neutraal	52	5	5	5	5	
				Nieuw	0	165	170	176	126	
		Totaal 0.4				462	245	275	283	189
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Autonoom	119	-11	-59	-155	-148	
				Totaal 1.1				119	-11	-59
	2.1	Verkeer en vervoer	Autonoom	175	22	22	23	23		
			Nieuw	0	0	20	39	63		
Totaal 2.1				175	22	43	62	85		

Programma	Baten / lasten	Nr TV	Taakveld	Soort (autonoom of nieuw)	VJN 2026	2027	2028	2029	2030
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Toezegging	250	0	0	0	0
		Totaal 3.2			250	0	0	0	0
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Autonoom	0	8	8	8	8
				Nieuw	50	0	21	32	43
				Toezegging	0	21	21	21	21
		Totaal 5.7			50	29	50	61	72
		6.3	Inkomensregelingen	Nieuw	0	20	0	0	0
		Totaal 6.3			0	20	0	0	0
		7.2	Riolering	Toezegging	0	39	39	39	39
		Totaal 7.2			0	39	39	39	39
		7.4	Milieubeheer	Autonoom	69	-30	25	-254	-302
		Totaal 7.4			69	-30	25	-254	-302
		8.1	Ruimte en leefomgeving	Budget neutraal	700	0	0	0	0
				Nieuw	0	25	0	0	0
		Totaal 8.1			700	25	0	0	0
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Nieuw	0	210	62	62	62
		Totaal 8.2			0	210	62	62	62
		8.3	Wonen en bouwen	Autonoom	32	23	23	24	25
				Nieuw	0	50	0	0	0
		Totaal 8.3			32	73	23	24	25
			(leeg) (leeg)	Autonoom	45	0	0	0	0
		Totaal (leeg)			45	0	0	0	0
		Totaal Lasten			1.902	621	458	122	22
	Reserve	0.10	Mutaties reserves	Autonoom	210	0	0	0	0
				Budget neutraal	-700	0	0	0	0
		Totaal 0.10			-490	0	0	0	0
		Totaal Reserve			-490	0	0	0	0
Totaal Ruimte en wonen					598	514	327	-12	-114
Mens en samenleving	Baten	0.4	Overhead	Budget neutraal	0	-4	-4	-4	-4
		Totaal 0.4			0	-4	-4	-4	-4
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Nieuw	-48	0	0	0	0
		Totaal 4.3			-48	0	0	0	0
		6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	Nieuw	0	-175	0	0	0
		Totaal 6.21			0	-175	0	0	0
		6.3	Inkomensregelingen	Budget neutraal	-30	-30	0	0	0
		Totaal 6.3			-30	-30	0	0	0
		6.5	Arbeidsparticipatie	Nieuw	0	-85	-85	-85	-85
		Totaal 6.5			0	-85	-85	-85	-85
		Totaal Baten			-78	-293	-89	-89	-89

Programma	Baten / lasten	Nr TV	Taakveld	Soort (autonoom of nieuw)	VJN 2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	0.4	Overhead	Autonoom	32	33	34	35	36
				Budget neutraal	0	4	4	4	4
			Totaal 0.4		32	37	38	39	40
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Nieuw	29	0	0	0	0
			Totaal 4.3		29	0	0	0	0
		5.1	Sportbeleid en activering	Nieuw	25	0	0	0	0
				Toezegging	0	10	10	0	0
			Totaal 5.1		25	10	10	0	0
		6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	Nieuw	0	175	0	0	0
				Toezegging	6	0	0	0	0
			Totaal 6.21		6	175	0	0	0
		6.3	Inkomensregelingen	Autonoom	215	276	291	306	322
				Budget neutraal	30	30	0	0	0
			Totaal 6.3		245	306	291	306	322
		6.4	WSW en beschut werk	Autonoom	24	0	0	0	0
			Totaal 6.4		24	0	0	0	0
		6.5	Arbeidsparticipatie	Autonoom	179	188	198	208	219
				Nieuw	0	154	158	161	165
			Totaal 6.5		179	342	356	370	385
		7.1	Volksgezondheid	Toezegging	10	17	22	0	0
			Totaal 7.1		10	17	22	0	0
			Totaal Lasten		550	887	716	715	747
Totaal Mens en samenleving					472	594	627	626	658
Algemene middelen	Baten	0.4	Overhead	Budget neutraal	0	-	-	-	-
						1.514	1.814	1.454	1.684
			Totaal 0.4		0	-	-	-	-
						1.514	1.814	1.454	1.684
			Totaal Baten		0	-	-	-	-
						1.514	1.814	1.454	1.684
	Lasten	0.4	Overhead	Autonoom	72	222	105	108	111
				Budget neutraal	0	1.514	1.814	1.454	1.684
				Nieuw	0	56	6	6	7
			Totaal 0.4		72	1.792	1.924	1.568	1.802
			Totaal Lasten		72	1.792	1.924	1.568	1.802
Totaal Algemene middelen					72	278	111	114	118
Eindtotaal					1.256	2.425	2.099	1.766	1.446

Herijking begroting

Taakveld	Taakveld omschrijving	2027	2028	2028	2030
0.1	Bestuur	-56	-99	-147	-124
0.2	Burgerzaken	-143	-153	-237	-238
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	138	284	453	663
0.4	Overhead	1.467	3.478	4.520	6.540
0.5	Treasury	42	163	346	341
0.61	OZB woningen	-166	-253	-453	-596
0.62	OZB niet-woningen	-71	-93	-190	-288
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	-5.134
0.8	Overige baten en lasten	-732	-745	-760	-778
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	98	245	383	531
1.2	Openbare orde en veiligheid	-27	-45	-67	-59
2.1	Verkeer en vervoer	-62	-97	-128	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2	4	7	10
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-13	-20	-28	-28
3.4	Economische promotie	5	9	13	41
4.2	Onderwijshuisvesting	176	214	227	245
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2	12	29	80
5.1	Sportbeleid en activering	5	11	17	24
5.2	Sportaccommodaties	-56	-7	46	62
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6	13	21	32
5.4	Musea	-1	-1	-1	3
5.6	Media	5	9	59	114
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-91	-97	-101	24
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	444	516	598	882
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	3	5	20	38
6.3	Inkomensregelingen	-62	-111	-163	-102
6.4	WSW en beschut werk	5	10	6	24
6.5	Arbeidsparticipatie	-19	-29	-38	16
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-16	-83	37	143
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	-1	-1	-1
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1	-3	-6	8
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	85	182	505	847
6.71b	Begeleiding (WMO)	2	13	116	260
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	2	33	78
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-7	-9	-8	-2
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	18	39	135	247
6.72b	Jeugdhulp behandeling	14	32	110	203
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	14	31	107	196
6.73a	Pleegzorg	17	37	128	234
6.73b	Gezinsgericht	3	6	21	39
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	7	15	50	92
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	392	495	222	410
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	9	36	94	142

Taakveld	Taakveld omschrijving	2027	2028	2028	2030
6.74c	Gesloten plaatsing	3	7	24	43
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	2	4	6	9
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1	4	7	11
6.82a	Jeugdbescherming	4	9	30	53
6.82b	Jeugdreclassering	1	2	7	12
7.1	Volksgezondheid	73	152	238	335
7.2	Riolering	-97	298	207	207
7.3	Afval	-158	101	61	61
7.4	Milieubeheer	78	30	260	390
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-53	35	9	9
8.1	Ruimte en leefomgeving	-35	-63	-102	-93
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	656	895	1.050	1.062
8.3	Wonen en bouwen	-191	-199	-530	-511
0.10	Mutaties reserves	-780	-1.015	-1.164	-1.170
	Afronding	-1	5	-1	-
Eindtotaal		935	4.281	6.077	5.637